

PROPOSTES DIDÀCTIQUES A L'ENTORN DE LA LECTURA DE FRAGMENTS DEL *Libre dels feyts de Jaume I*

Des de Recerca en Acció us proposem varies activitats didàctiques per realitzar amb els vostres alumnes basades en la lectura del "**Llibre del Feyts**" de **Jaume I**.

Aquest conjunt de propostes didàctiques és una idea original de la **Maria-Mercè Bruguera i Barbany**, professora de secundària a l'IES Damià Campeny de Mataró, qui ha considerat pel seu disseny els següents aspectes:

- Els alumnes necessiten motivació per aprendre, aprenen fent i han de treballar cooperativament.
- Les activitats didàctiques han de partir d'un "problema" que cal resoldre, el qual s'acosti a la pròpia realitat significativa dels alumnes.
- Els alumnes han de conèixer d'entrada el pes que cada activitat hi assolirà i han de ser capaços de desenvolupar reflexions sobre el seu propi procés.
- Cal avaluar tot el que resulti de l'activitat per part dels alumnes i dels mestres.

Podeu adaptar el grau de dificultat i complexitat de les activitats en funció del nivell educatiu dels vostres alumnes.

Activitat 1: L'arbre genealògic familiar

En un dels primers missatges del diari de recerca del projecte de Jaume I s'explica l'engendrament i naixement del rei, com es va triar el seu nom, i altres aspectes del seu llinatge.

Propostes:

1. En funció de la lectura, els alumnes hauran d'elaborar l'arbre genealògic del rei. De cada familiar hauran d'incloure (sempre que hi hagi informació disponible): nom, títol nobiliari, lloc de naixement i ofici.
2. Prenent com a exemple l'arbre genealògic del rei, els alumnes hauran d'elaborar el seu propi arbre. Hi poden incloure fotografies o dibuixos dels familiars i altres dades.
3. En acabar, els alumnes elaboraran com s'imaginarien la continuació del seu propi arbre (només una o dues generacions). Hauran d'incloure un text argumentant l'elecció d'aquest arbre del futur.
4. Altres activitats: buscar notícies a la premsa del naixement del fill d'un notable; neces; obituaris ... podrien muntar àlbums de fotos virtuals...

Què treballarien?

- Investigació
- Toponímia
- Lèxic (oficis)
- Gràfics

Activitat B: El diari personal

Els missatges del diari de recerca de Jaume I són resultat del recull d'anècdotes personals que va fer el propi rei en Jaume als seus escrits.

Propostes:

1. A l'igual que en Jaume I, els alumnes hauran d'escriure les anècdotes personals interessants que recordin i inventar-se d'altres. Cada alumne haurà d'explicar a l'aula una anècdota certa i una altra falsa, i la resta d'alumnes hauran d'endevinar en cada cas la certa. Prèviament, i per grups, hauran de crear graelles que inclouran aspectes per avaluar l'exposició oral dels seus companys i en les quals aniran prenent notes de l'activitat oral a l'aula. Al final s'escolliria l'exposició més completa.
2. Es crearà un debat posterior sobre el món de les aparences i el món real. Per grups de tres, els alumnes hauran de crear una presentació ppt amb imatges inicialment incompletes, de manera que la visió d'una part de la imatge porti a una interpretació errònia i que, en descobrir-la del tot, permeti obtenir una altra realitat que la intuïda prèviament.

Què treballarien?

- Tipologia textual
- Treball oral
- Correcció/barbarismes
- Elaboració de i participació en l'avaluació dels companys
- Treball cooperatiu.

Activitat C: Mapes conceptuals

El diari de recerca de Jaume I només recull alguns dels capítols més interessants i anecdòtics de l'extensa crònica que va escriure el monarca. Una manera de sintetitzar i esquematitzar encara més aquest recull és per mitjà de la creació d'un o dos mapes conceptuals senzills.

Propostes:

1. Els alumnes hauran de crear un mapa conceptual amb les principals característiques teòriques de la crònica. Ho hauran d'explicar a l'aula.

2. Per grups, els alumnes construiran un mapa conceptual amb els trets físics i psicològics del rei i un mapa conceptual amb els trets físics i psicològics dels alumnes. Ho hauran d'explicar a l'aula.

Què treballarien?

- Conceptes/teoria
- Gràfics
- Treball creatiu
- Treball cooperatiu
- Llegua oral.

Activitat D: Crònica personal

Al llarg dels diferents missatges del diari de recerca d'en Jaume I es posa de manifest que el monarca tenia un estil molt personal a l'hora d'escriure les seves anècdotes.

Proposta:

1. Els alumnes hauran d'elaborar una crònica personal intentant imitar l'estil de la del monarca durant els dies que dura el projecte.
2. Durant un dia podrien escriure dues cròniques: la seva i la d'un company (hauria de ser secret l'escollit) i imaginar què pensa i fa; al final caldria contrastar el que s'ha escrit amb l'escrit de l'altre.

Que treballarien?

Vegeu l'apartat b.

Activitat E: La personalitat

A partir de la lectura del diari de recerca, es pot descobrir i fer-se una idea de la personalitat del monarca.

Proposta:

1. Els alumnes hauran de fer un article de com creuen que seria el rei en Jaume en l'actualitat a nivell personal: gustos, afeccions culturals (música, cinema, pintura), oci (esports), viatges (on?), interpersonal, social, polític...
2. Posant-se en la pell del propi monarca, els alumnes faran un autoretrat del rei mitjançant una descripció. Es podria elaborar conjuntament amb els alumnes un vocabulari.

Què treballarien?

- Tipologia textual
- Diccionaris
- Gramàtica.